

Missugused olid meie sidemed Leningradi kooliga ja kuidas möödus sealne õpinguaasta?

Meil olid Leningradi Riikliku Koreograafiakooliga väga tihedad sidemed. Kui Estonia teater läks Moskvasse kunstidekaadile, oli meil ballettidest kaasas Eugen Kapi „Kalevipoeg”, mille koreograafia oli loonud Helmi Tohvelman. Ta oli lavastanud meie algupärandi temale omases plastilises stiilis, poolvarvastel, ning Moskvas arvati pärast etendust, et Eestis ei osata klassikalist balletti tantsida. Siis otsustati, et meid tuleb aidata. Nii eraldatigi Leningradi balletikoolis meile kaks riiklikku kohta, ühe sai Helmi Puur ja teise Tartust pärit Maie Maasik. Helmi õppis seal kaks aastat. Mina töötasin ühe aasta (1954) Estonias teadmise, et järgmisel aastal lähen samuti Leningradi õppima. Lõpetasin balletikooli kiitusega, tegin sisseastumiskatsed ja sain Leningradi balletikooli sisse. Mul vedas väga selle poolest, et mu õpetajaks sai Jelena Širipina, kes oli väga tuntud ja hinnatud pedagoog. Tallinna koreograafiakool andis meile väga tugeva põhja ja head teadmised, kuid minu jaoks tähendas Leningradi kool just kõrghariduse aastat.

Milline oli Leningradi atmosfäär ja mis võimalusi pakkus sealne ballettikool?

Balletitunde andis meile Jelena Širipina, kes õpetas ka Kirovi teatri tantsijaid ja selle tõttu oli mul suurepärane võimalus paluda temalt, kas ma võiksin teatri tantsijate treeningtunde vaatamas käia. Need treeningud toimusid samuti koreograafiakooli ruumides ja nii sain tihti neid jälgida. Meile jagati ka balletietendustele kontramarke; see tähendas, et saime istuda ülemise rõdu trepil ja vaadata etendusi. Selle pärast käis äge rebimine, sest kõik tahtsid neid kontramarke saada. Nägin tantsimas selle aja maailmatippe – Natalia Dubinskajat, Alla Šelestit, Feya Balabinat, Konstantin Sergejevit, Irina Kolpakovat, Alla Ossipenkot, Vahang Tšabukiani jt.

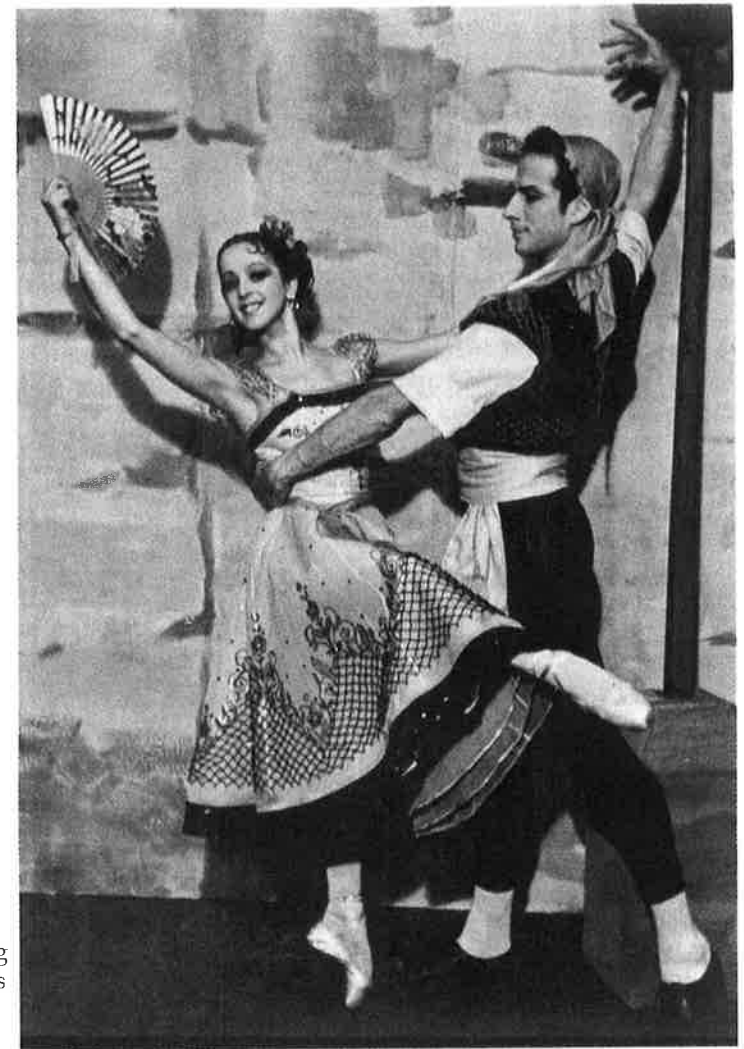
Leningradis oli ka muid võimalusi osa saada rikkalikust kultuurielust – teatrid, kunstimuuseumid, Puškini-nimeline teater, Ermitaaž jne.

Kus te Leningradis elasite?

Elasin koos Maire Loorentsiiga ühiselamus, selle ülemisel korrusel olid mitmelt poolt Nõukogude Liidust tulnud õpilased ja alumisel korrusel rahvademokraatiamaade omad. Meie aga asusime alumisel korrusel ja meie toas oli ka üks rumeenlanna ja ungarlanna ning kõrvaltoas sakslannad. Elamistingimused olid normaalsed, kuid rahaliselt tuli siiski väga kokkuhoidlikult elada. Me saime teatriühingu kaudu pisikese toetuse. Pean ütleva, et kuigi sel ajal olid teatripiletid ja söök odavad, ei jagunud meil sellest rahast piisavalt igapäevaeluks. Lõunat saime väga soodsalt balletikoolis, kuid ülejäänud ajal tuli söögiga ise hakkama saada. Mäletan, et tegime ühiselamus pidevalt pannkooke, nii et hiljem ma ei tahtnud neid enam tükk aega süüa. See oli raske, kuid väga arendav periood minu elus ning silmaring laienes tohutult.

Kas puutusid Kirovi-nimelises teatris ka Rudolf Nurijeviga kokku?

Mina Nurijeviga otseselt kokku ei puutunud, kuid koolis räägiti, et Kirovi-nimelisse teatrisse oli tulnud üks andekas, aga ülbe kuju. Tean, et Viktor Päri puutus

Aime Leis
(Quiteria) ja
Verner Loo
(Basilio) Ludwig
Minkuse balletis
„Don Quijote”.
Estonia, 1958.

temaga kokku Ufas, ajal mil ta oli Ufa ooperi- ja balletiteatri peaballettmeister. Päri oli üks neist, kes märkas Nurijevi talenti ja soovitas tal minna edasi õppima.

Estoniasse jõudes said rolli Boriss Fensteri lavastatud Lydia Austeri balletis „Tiina”. Kas pärast seda avanesid teed solistina?

Jah, pärast seda lavastust hakkas minu tantsijakarjäär ülespoole minema. Aga kui tulin Leningradist tagasi, oli Boriss Fenster juba Estoniast ära läinud ning ma pidin õppima Tiina osa repetiitor Artur Koidu juhendamisel. Minu partneriks oli Uno Puusaag. Fensteriga puutusin kokku varem, balletikooli õpingute ajal neljateistkümneaastasena. Ta tegi koreograafia Tšulaki balletile „Noorus” ja valis mind sinna Daša osa peale. Fenster õpetas mulle, noorele balletikooli tüdrukule juba siis, et iga liigutus peab olema sisemiselt tunnetatud ja rollile allutatud.